

Gäller för: Bollebygds kommun

Dokumentansvarig:

Utvecklingsledare socialförvaltningen

Dnr : **SN2025/3-13**

Taxor och avgifter inom socialnämndens ansvarsområden, 2025

Inledning

I riktlinjen redovisas tillämpning av lagstiftning, som gäller kommunens rätt att ta ut avgifter för vård, omsorg och socialt stöd enligt socialtjänstlagen (SoL) och hälso- och sjukvårdslagen (HSL) samt avgifter för mat och förbrukningsvaror i samband med insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Dokumentet beskriver även avgifter för vissa stöd- och hjälpinsatser av behandlingskaraktär samt föräldrars ersättningskyldighet för placerade barn.

Taxan gäller oavsett om insatserna utförs av kommunen eller på uppdrag av kommunen.

Avgifterna gäller från 1 mars 2025.

Vård och omsorg samt kommunal hälso- och sjukvård

Avgifter för trygghetslarm, hemtjänst, dagverksamhet, korttidsboende, särskilt boende och kommunal hälso- och sjukvård anpassas efter den enskildes avgiftsunderlag. Avgifterna ska vara skäliga och får inte uppgå till ett så stort belopp att den enskilde inte förbehålls tillräckliga medel för sina personliga behov och andra normala levnadskostnader (förbehållsbelopp). När avgifterna fastställs ska kommunen även försäkra sig om att omsorgstagarens make eller maka inte drabbas av en oskäligt försämrad ekonomisk situation.

Den högsta avgiften kommunen får ta ut kallas maxtaxa. Maxtaxan ändras årligen utifrån prisbasbeloppet. Prisbasbeloppet för 2025 är 58 800 kronor.

Den avgift kommunen tar ut för ovan nämnda insatser får högst uppgå till en tolfedel av 0,5392 prisbasbeloppet. Det är alltså den högsta kostnaden en enskild kan ha för de insatser som omfattas av maxtaxan. Av tabellen nedan framkommer den högsta totala kostnaden 2025. Om prisbasbeloppet ökar kan kommunfullmäktige inför varje nytt kalenderår justera tim- och månadsavgiften med förändringen av prisbasbeloppet som grund.

I avgiften ingår vård, omsorg och service. Kostnader för mat, förbrukningsvaror och hyra ingår inte.

Den enskilde ska ges möjlighet att lämna uppgifter för beräkning av avgift när insatsen påbörjas. Kommunen skickar årligen ut inkomstförfrågan. För den som inte lämnar uppgifter enligt ovan beräknas avgiften utan hänsyn till förbehållsbelopp. Avgiften kan dock aldrig uppgå till mer än den högsta tillåtna avgiften enligt socialtjänstlagen.

Bistånd i form av bostad med särskild service enligt SoL (psykiatriboende) är avgiftsfri. Det tillkommer kostnad för bland annat mat, förbrukningsvaror och hyra.

Insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade

Utgångspunkten är att stöd och service som ges enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) ska vara avgiftsfri. I anslutning till en insats enligt LSS får kommunen dock ta ut skäliga avgifter för bostad, fritidsverksamhet och kulturella aktiviteter. Avgifterna ska vara skäliga och får inte överstiga kommunens självkostnader. Kommunen ska se till att den enskilde får behålla tillräckliga medel för sina personliga behov.

Avgift för mat och förbrukningsvaror

Avgifter för exempelvis kost och förbrukningsvaror, som tillhandahålls av kommunen, omfattas inte av maxtaxan. Avgifter för mat och förbrukningsvaror ska vara skäliga och får inte överskrida kommunens självkostnader. Avgiften för mat utgår från Teknik- och serviceförvaltningens beräkning.

Kostnad för mat i samband med insatser enligt socialtjänstlagen kan ge rätt till förhöjt minimibelopp till följd av förhöjda matkostnader. Konsumentverkets referensvärden av livsmedelskostnader är utgångspunkt vid beräkning av minimibeloppet, se beräkningsprincip i tabellen nedan.

Kostnad för mat i samband med insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, beräknas utifrån ett genomsnitt av Konsumentverkets referensvärden för olika åldrar.

Hyra i särskilt boende

Bostäder i särskilt boende upplåtes med hyreskontrakt mellan den enskilde och kommunen. Hyran sätts av kommunen och debiteras av fastighetsägaren. Hyran ingår inte i maxtaxan.

Nedsättning av avgift och avgiftsbefrielse

Avbeställning

Om den enskilde meddelar kommande frånvaro, till exempel vistelse på annan ort, senast en vecka innan blir hen avgiftsbefriad. En längre tids uppehåll kan innebära omprövning av biståndsbeslutet. Om den enskilde har matdistribution och vill avbeställa måltiden måste hen göra detta senast två dagar innan för att bli avgiftsbefriad. Om avbeställning sker senare tas full avgift ut.

Sjukhusvistelse

Om den enskilde inte kan nyttja insatsen på grund av att sjukhusvistelse blir hen avgiftsbefriad för denna tid.

Dubbla boendekostnader

Den som flyttar till särskilt boende och inte hinner avveckla sin tidigare bostad får räkna med båda bostadskostnaderna när avgiften beräknas under högst tre månader. Reduceringen gäller under förutsättning att den enskilde kan styrka att hyresrätten är uppsagd eller lämnad till försäljning.

Avgifter för stöd- och hjälpinsatser av behandlingskaraktär

Vid placering av vuxna enligt SoL/LVU/LVM i familjehem, på hem för vård eller boende samt vid placering i skyddat boende, debiteras en egenavgift för uppehållet. Regeringen anger högsta avgift som får debiteras per dag (6 kap 1 § socialtjänstförordningen). Avgifterna får dock inte överstiga kommunens självkostnader och får uppgå till högst 80 kr per dag (maxtaxa).

Vilken avgift den enskilde ska betala avgörs av hens inkomst efter avdrag samt hur många dygn personen i fråga har vårdats utanför hemmet. Om det inte finns något avgiftsutrymme eller om avgiftsutrymmet är så litet att månadsavgiften blir mindre än 100 kr tas ingen avgift ut.

Eftergift kan begäras och beviljas om särskilda skäl föreligger.

Överklagan

Beslut om avgift och förbehållsbelopp kan överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Föräldrars ersättningskyldighet för placerade barn

Föräldrar är skyldiga att i skäligen utsträckning bidra till kommunens kostnader när ett barn under 18 år får vård eller omvårdnad utanför det egna hemmet. Det framgår av socialtjänstlagen (SoL) och av lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Bestämmelserna om föräldrarnas skyldigheter att bidra till kommunens kostnader finns i 6 kap. 2-4 § § socialtjänstförordningen, 5 § förordningen om stöd och service till vissa funktionshindrade och i 19 kap. socialförsäkringsbalken (SFB).

Ersättningskyldigheten gäller oberoende av om föräldern är vårdnadshavare eller inte.

Ersättningsbeloppet, det vill säga hur mycket en förälder ska betala till kommunen per månad, beror både på föräldrarnas årsinkomst och på hur många barn som föräldern har att försörja. Ersättningsbeloppet omräknas årligen.

Procentsatsen som en förälder ska betala baseras på inkomstberäkningen i den senaste taxeringen. Det belopp som var och en av föräldrarna ska bidra med får dock inte överstiga vad som för varje tid motsvarar beloppet för underhållsstöd enligt 18 kap. 20 § socialförsäkringsbalken.

Eftergift kan begäras och kan beviljas om särskilda skäl föreligger. När barnet fyller 18 år upphör ersättningskyldigheten.

Socialnämndens beslut om vad en förälder ska betala i ersättning till kommunen kan inte överklagas.

Tabell för taxor och avgifter från 1 mars 2025

Beräkningsgrund		
Prisbasbelopp 2025	58 800 kronor	
Förhöjt prisbasbelopp 2025	60 000 kronor	
Maxtaxa för vård och omsorgsavgifter	2642 kronor	0,5392 % av prisbasbeloppet/12
Minimibelopp för personer 61 år eller äldre		
Ensamstående	7247 kronor/månad	1,4789 % av prisbasbeloppet/12
Sammanboende makar och sambor	5912 kronor/månad	1,2066 % av prisbasbeloppet/12
Minimibelopp för personer 60 år eller yngre		
Ensamstående	7972 kronor/månad	Generellt förhöjt minimibelopp
Sammanboende makar och sambor	6503 kronor/månad	10 %

Avgift för vård och omsorg samt kommunal primärvård		
Trygghetslarm	245 kronor/månad	0,05 % av prisbasbeloppet/12 månader.
Installation trygghetslarm	276 kronor	Engångsavgift

Hemtjänst, inklusive avlösning i hemmet	276 kronor/beslutad timma	0,0047 % av prisbasbeloppet.
Distribution av matdistribution	276 kronor/beslutad timma	0,0047 % av prisbasbeloppet. För makar och sammanboende där båda har matdistribution delas avgiften på två.
Dagverksamhet	82 kronor/dag	0,0014 % av prisbasbeloppet.
Korttidsboende	88 kronor/dygn	Maxtaxa/30 dagar
Särskilt boende	2642 kronor/månad	0,5392 % av prisbasbeloppet/12 månader (maxtaxa).
Kommunal hälso- och sjukvård	405 kronor/månad	0,00689 % av prisbasbeloppet

Avgift för kost inom vård och omsorg och socialpsykiatri, bistånd enligt socialtjänstlagen

Teknik och serviceförvaltningens beräkning

Matdistribution	71 kronor	Inklusive packning
Dagverksamhet	71 kronor	Lunch och kaffe
Korttidsboende, växelvård	149 kronor/dygn	Alla måltider
Särskilt boende	149 kronor/dygn	Alla måltider

Frukost	12 kronor	särskilt boende, korttidsboende
Lunch	68 kronor	särskilt boende, korttidsboende
Middag/lagad kvällsmat	54 kronor	särskilt boende, korttidsboende
Enklare kvällsmål	4 kronor	Särskilt boende, korttidsboende
Mellanmål/kaffe, 2 stycken	10 kronor (5 kr/styck)	särskilt boende, korttidsboende

Avgift för kost inom funktionsstöd, bistånd enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade

Konsumentverkets referensvärden av livsmedelskostnader 2025

Frukost	14 kronor	0-13 år
Lunch	27 kronor	0-13 år
Middag/lagad kvällsmat	29 kronor	0-13 år
Enklare kvällsmål	5 kronor	0-13 år
Mellanmål/kaffe, 2 stycken	8 kronor (4 kr/styck)	0-13 år
Alla måltider/dygn	83 kronor	0-13 år
Frukost	20 kronor	14-17 år
Lunch	37 kronor	14-17 år
Middag/lagad kvällsmat	41 kronor	14-17 år
Enklare kvällsmål	6 kronor	14-17 år

Mellanmål/kaffe, 2 stycken	12 kronor (6 kr/styck)	14-17 år
Alla måltider/dygn	116 kronor	14-17 år
Frukost	21 kronor	Från 18 år
Lunch	39 kronor	Från 18 år
Middag/lagad kvällsmat	43 kronor	Från 18 år
Enklare kvällsmål	7 kronor	Från 18 år
Mellanmål/kaffe, 2 stycken	12 kronor (6 kr/styck)	Från 18 år
Alla måltider/dygn	122 kronor	Från 18 år

Övriga taxor och avgifter		
Borttappad larmknapp	1000 kronor	Engångsavgift
Sondmat	50 kronor/dag (1500 kronor/månad)	Maximala egenavgiften enligt beslut i Västra Götaland Regionfullmäktige.
Förbrukningsvaror – Tvätt och rengöringsprodukter	150 kronor/månad	Konsumentverkets referensvärde, i de fall den enskilde inte köper egna förbrukningsvaror.
Föräldrars ersättningsskyldighet vid placerade barn	Maxkostnaden motsvarande ett underhållsbidrag	Försäkringskassans regler för underhållsbidrag. För kortare placeringstid än en månad eller om det framräknade beloppet understiger 100 kronor par barn och månad tas ingen

		ersättning ut från föräldrarna.
Egenavgift vid placering av vuxna enligt SoL/LVU/LVM i familjehem, på hem för vård eller boende samt placering i skyddat boende	80 kr/dygn	Rekommendation från Sveriges kommuner och regioner, SKR

Förhöjt minimibelopp till följd av förhöjda matkostnader 2025			
Insats	Avgift	Referensvärde	Förhöjt minimibelopp
Matabonnemang särskilt boende	4470 kronor/månad	3350 kronor/månad	1120 kronor/månad
Måltidsavgift matdistribution	71 kronor* antal portioner	45 kronor/portion	Halv: $14 \cdot 26 = 364$ kronor/månad Hel: $30 \cdot 26 = 780$ kronor/månad
Mat dagverksamhet	71 kronor * antal portioner	45 kronor/portion	Halv: $14 \cdot 26 = 364$ kronor/månad Hel: $30 \cdot 26 = 780$ kronor/månad
Måltidsavgift växelvård	149 kronor/dygn	112 kronor/dygn	0-1 vecka = $37 \cdot (7-1) = 222$ kronor 2 veckor = $37 \cdot (14-1) = 481$ kronor
Måltidsavgift korttid	149 kronor/dygn	112 kronor/dygn	Halv: $37 \cdot (14-1) = 481$ kronor Hel: $37 \cdot (30-1) = 1073$ kronor